

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Turbo, sive moleste et frustra per cuncta divagans
ingenium**

Andreä, Johann Valentin

Altorfii, 1620

Scena IV.

[urn:nbn:de:bsz:31-138638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-138638)

erucior, & ad mendicitatem propero, si
ita pergam brevi ofstiatim obambulabo,
sicut iste, quem apparet æque fuisse
quondam opulentum. Nunc judica
quid de te futurum sit? qui non minus
nummorum infumis, quàm ego: *Scili-
cet nummos presentes dabimus pro lingua,
quã emendicemus iterum nummulos futuros.*
P. O, o, nescis tu nos omnes vivere ex
alieno. Quid interest, petas quod o-
pus tibi est, aut spontè tibi affluant si-
mul necessaria & superflua? T. Tu
prandebis hodiè mecum, & audiemus
tua Odyssea. H. Non suadeo: Nam ut
hic multilinguis nobis minatur, haud
habebimus satis absconditos nostros
nummulos. Per linguam, nisi matu-
rè prohibeam, Turbo meus hunc lin-
guosum linguacemq; hominem hodiè
conducit.

SCENA IV.

*Geryon, Lapitha, Blessus, Harleq.
Turbo, Panurgus.*

G. **N**Ec vidisti ipsum hoc triduo? L.
Nonequidem. G. Sed ministrum
ipsi-

ipſius? L. Semel aut bis, verum cogita-
bundum, & ut ſolet, cum Herus novum
vitæ genus induit. B. Equidem mirum
eſt, vivere poſſe hominem, qui ſibi quo-
tidie diſplicet. G. Sed illud quod jam a-
git, quale eſt? L. Ridiculum eſt, Mappas
habet prægrâdes, & retia, quib. linguas
omnes ad fontes & principia ſua revo-
cat. B. Scilicet ut uno labore omnes di-
ſcat. G. Ha, ha, he! L. Et harmoniâ ſcien-
tiarum omnium inveſtigat, retrogredi-
turq; ad artium ſcaturigines. B. Nempe
Hefiodi catena eſt. L. Itaq; jam fodit, ut
verum effodiat. G. Abrumpe, ſi nos vis
ſalvos, & hanc haſtam accipe. Nam
illi quidem inſanire licet, dum liber, tibi
non item, quia Majoribus degenerare
nondum decreviſti. L. Sed ab oculis
memento abſtineas. B. Satis memini. L.
Congrediamur.

Conſlictus Pugilum.

Har. Hola, hola Meſſieurs, attendés un
peu, quid ſibi vult hæc barbaries? ad
Judicem, ſi quis alterum offendit. Tibi
dico, laiffé done par maſoy, aut abibis
hinc abſque capite, **Burgſrid**. L. O Har-
lequin, grandami, quàm exopratus
D 4 mihi

mihī succurris, hic mortem intenderas,
H. Tibi? *L.* Imò mihī. *H.* Nec aufugisti?
ma foy, oportet te esse *A*finum. *B.* Heus
Harlequin! *H.* Ne quid propius. *B.*
Proponemus tibi casum, tu *J*udex eris. *L.*
Ego prior. *B.* Ego prior. *L.* Ego prior.
B. Ego prior. *H.* Vah inepti esto uterque
prior. *L.* Tace tu, aut vapulabis. *B.* Tace,
aut verberaberis. *L.* *L*ucius *A*gato
*P*risceus, nec vir, nec mulier, nec *V*irgo,
nec *J*uvenis, nec *A*ndrogynos, hunc sibi
quisquis habuit dando cicatricem, vulnus
profundum intra corticem arboris
in sublimi vertice esse, voluerunt acci-
pere, quid juris? *B.* Nequaquam: sed
stabulum ingressus villico, sanavit sic-
cus intra *H*erculem ac proposito sibi
undecunq; hodie acciperet libellū sup-
plicem porrexit illacrymando flebili-
ter. Nonne *J*uris? *H.* *I*ntelligo. Nonne
tu habes cicatricem? *L.* Ita *D*omine *H.*
Et ille fleuit? *B.* *O*mninò. *H.* Sed cur tu
flevisti? quia ille habet cicatricem? *L.*
*Q*uoniā omnis mons excelsior est *V*alle.
H. *B*enè, sed si vallis stat supra montem.
B. *T*um glycyrrhiza medetur tussi. *H.*
*T*ussis autem nonne offendit fauces? *L.*
Omni-

Omniñò sunt enim semper duo recti in
omni triángulo. *H.* Ita argutè, quoniam
triangulum semper quadratum est. *B.*
Ut Virgilius ait, Cujum pecus? *H.* Hem
tu me vocas un cuion, scelestissime agri
Phænicum? *L.* Vides malitiam hominis.
H. Video, sed commodum herus meus.
Vah here, mediâ luce homines hic se in-
terficiunt, *T.* Salvete. *L.* Salvus sis. *H.*
Ast ego prohibui autoritate, viribus, ju-
dicio, consilio. *T.* Maçte Harlequin, sic
itur ad astra. *G.* Ego risu hæctenus pro-
pè corruì. *H.* Etiam rides in capitis pe-
riculo: *G.* Quid dicam, quòd hoc triduo
non inter fuisti nostris exercitiis? *T.* E-
quidem huic homini dono dedi tres in-
tegròs dies, nec pænitet. *L.* Ecquid fa-
bricatis columbas ligneas volatiles? *H.*
Fatendum est, nunquam mihi magis o-
neri fuit ullius institutio, quàm tua; dum
enim Dictionarium meum, & Dictiona-
rio, & dictionaire, vnd *Wörtlinbuech*/
Latino-Germanicum, & Francois Ale-
man, & Italiano francese. & *Rumb* vnd
Rumb vnd durch einander mecum circum-
fero, ter centum pondò vix respondent
oneri. *T.* Nunquam credidissèm cubum
illum

illum tam insigni artificio recludere,
posse linguarum claustra. L. Sed profe-
ctum aliquem inde speras? P. Ne du-
bites. T. Videor mihi procul intueri
linguarum ostia. P. Ita est, cum in cen-
tro repositus fueris, licebit tibi egredi ad
quamcunq; linguam. B. *Mysterium.*
Quin tu potius his omissis ineptiis mem-
bra tua mecum exerces? H. Hem! anne
ad homicidia iterum. G. *Quàm impor-
tunus rerum censor tu es, nisi properè
quiescas, hos omnes in te committam.*
En Turbo, nos colludemus. Ille & Bles-
sus. H. Egone patiar. T. Desine tu. H.
Ho ho bene: Si intereundum est, veni
Panurge, ego te occidam. P. Absit talis
error. H. Perge, perge, ne moriamur,
tardius, vides quàm illi jam canant Me-
dia Vita. hem anne morieris inultus? P.
Cave tibi.

Conflictus trium parium.

H. ho satis est. P. Nondum. H. Satis in-
quam est. P. Atqui mori paratus eras.
H. Sum, verum absq; verberibus. Desi-
ne tu inquam, si sapis. T. Sirio meher-
clè, ecquis nobis potum adfert? H. Ego,
ego, ut salvâ dignitate aufugiam. P. Ho-
diè

diē quidem evasisti. G. Nōne satis est
corpus curare motu, quā literariā de-
sidiā absumere. T. *Sua est literis jucundi-
tas, exercitiis sua.* H. hem, quis est, qui
firiā? ego præbibo. T. Quintu mox
porrigis, heluo! H. Differ, differ ajunt
nocere corpori, si quis calidus potum
præcipitet. T. Iamne porrigis? H. At-
qui vitrum meum nondum vacuum est,
sed accipe ne iras caris, & calefcas duplo.
T. Haustum Athleticum. G. Salvus sis.
H. Oportet Nebulones vos esse omnes,
qui paulò antè necem vobis invicem
intentastis, nunc convenitis & combi-
bitis. B. Tace, venenati haustus sunt,
quibus se mutuo absument. H. Itane?
B. Ita profectò. H. At ego prior hausi.
B. Sapuisti, ita non inspicies reliquorum
mortem, scilicet præcurre ad Charon-
tis cymbam. H. Quid ais? B. Quod
res est, Nōne jam malè habes? H.
Certe, ædepol, medius fidius. B. Paulò
post videbis ipsos insanire, & titubare,
& balbutire, & torvum prospicere. H.
O facinus imbibere insaniam? B. Sed
& ego bibam. H. Noli. B. Quare. H.
Ut superfit, qui fata nostra referat.
Ego

Ego verò nescio, quam benè habeam,
T. Quis te turbat? H. Nescio, sed in con-
suetudine tua mihi semper malè est. T.
Quid ita? H. Quid hìc egistis? T. Mem-
bra exercuimus, brachia, lumbos, omnes
nervos fecimus agiliores. H. Terra vo-
bis aranda foret & fodienda, aut finden-
da ligna, aut comportandi lapides, si ex-
ercitiis opus habetis. B. Memento Har-
lequin, te atq; nos omnes sublimiori lo-
co positos, quàm ut Terræ luto nos con-
spurcemus. H. Euge, euge Turbo meus!
quàm triumphat, & exultat! peream si
non hac ipsa die ex te audiero, mole-
stum illud tuum heu mihi! heu mihi!
Sed ut restuæ sunt, facilè ex quisquiliis
capiunt voluptatem, ab apluda dolo-
rem. Ego abeo. L. Comitemur
cum, ne se suspendat. B. Ea-
mus. Nam Cœnæ ho-
ra est.

SCE-